

Bilim Akademisi gençlere de destek oluyor

Gönül KOCA

7 Mart 2015

0
Paylaş

-
-
-
-
-
-
-

[inPaylaşın](#)

○ -
○ A
○ +

 Yorum yaz

Kısa süre içinde 150'nin üstünde üyeye ulaşan Bilim Akademisi hem çeşitli konularda raporlar yayınlıyor, hem de gençlere destek oluyor.

Türkiye Bilimler Akademisi'nden (TÜBA) ayrılan akademisyenler 2011 yılı sonuna doğru Bilim Akademisi'ni kurdu. Kısa sürede Türkiye'nin önde gelen akademisyenleri bu derneğin çatısı altında toplanmaya başladı. Bir sivil toplum kuruluşu olarak çalışan akademi, bilime katkı sunuyor ve genç bilim insanlarını destekliyor. Bu nedenle üç yıldır 'Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Ödülleri' (BAGEP) veriliyor.

TÜBA'dan 'hükümetten gelen müdahale' nedeniyle ayrılan akademisyenlerin kurduğu Bilim Akademisi'nin Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mehmet Ali Alpar ile Bilim Akademisi'ni, TÜBA'yı, üniversitelerin durumunu konuştuk.

- TÜBA'dan ayrılışınız ve Bilim Akademisi'nin kuruluş hikâyesini anlatır mısınız?
2011 yılı ağustos ayında hükümet bir kanun hükmünde kararname (KHK) yayımladı. Buna göre, Türkiye Bilimleri Akademisi (TÜBA) üyelerinin 3'te 2'sini hükümet organları tayin edecekti. Kimlerin iyi fizikçi, matematikçi, tarihçi olduğuna bilim insanları karar verir. Akademiler üyelerini kendileri seçerler. TÜBA'da da 2011'e kadar bu böyleydi. Bu kanun hükmünde kararnamenin değiştirilmesi için TÜBA'nın o zamanki yönetimi ve üyeleri tarafından epey çaba harcandı. Olay dünya akademileri arasında duyuldu. Dünyanın 30-40 önde gelen akademisi hükümete mektuplar yazdı. Fakat hiçbir şey değişmedi. TÜBA'nın 82 asli üyesi vardı, KHK kabul edilince 52'si istifa etti.

- Bu kadar istifa bekleniyor muydu?

Bu herhalde hükümetin de beklemediği bir tepkiydi. 25 Kasım 2011'de 17 kişi Bilim Akademisi'ni kurduk. TÜBA'dan istifa eden arkadaşlarımızın çoğu kısa zamanda bize katıldı. Tüzüğümüzde bir akademinin taşıması gereken amaçları yazdık. Bizim isteğimiz dışında bir muhalif etiketi de yapıştı üstümüze ama o şartlarda devam edemedik. Bilim Akademisi, akademik liyakat, dürüstlük ve özgürlük ilkeleri üzerinde kuruldu.

- Bu sizi rahatsız mı ediyor?

Hayır. Avrupa Bilimler Akademilerinin bir birliği var, ALLEA. Biz ona üyelik başvurusu yaptık ve kabul edildik. TÜBA oranın üyesi. Bilim Akademisi asosye üye olarak oraya kabul edildik. Çok güzel bir gelişme bu. Fakat, burada TÜBA tarafından Bilim Akademisi'nin resmen tanınmadığı, resmi bir kurum olmadığı söylendi. Tabii akademinin kaliteli bir kurum olması için ille de resmi olması gerektiği doğru değil. Biz Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre kurulduk. Türkiye'nin bağımsız Bilim Akademisi olarak amacımız kaliteli bilim üretilmesi. Bağırıp, çağırmak değil.

- TÜBA'dan Bilim Akademisi'ne bu kadar katılımı düşünüyor muydunuz?

Çok sayıda istifa olacağını düşünmüştük fakat 3'te 2'sinin istifa edeceğini bilemezdik. TÜBA'ya bu müdahale yapılmadan önce usulüyle seçilen üyelerin, bizim de üyemiz olabilmesine olanak tanıdık. Akademik liyakat, özgürlük ve dürüstlük bildiğimiz altına imza atmaları yeterliydi, bunun için TÜBA'dan istifa etmeleri de gerekmiyordu. Hem bizim, hem de TÜBA'nın üyesi 13 kişi var.

- TÜBA'da yaptığınıza benzer bir programı burada da başlattınız ve genç bilim insanlarına destek sağlıyorsunuz...

Evet. Bilim Akademisi'ni kurduğumuzda önem verdiğimiz konulardan biri henüz

akademinin üyesi olacak kadar ürün getirmemiş ama gelecek vaat eden genç akademisyenler oldu. TÜBA'da başlattığımız 'Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı'nın (GEBİP) devam edeceğinden emin değildik. 'Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanı Ödülleri'ni (BAGEP) başlatmaya karar verdik. Bir yıl içinde 20 destek bulduk, ilk genel kurulumuzdan 1 yıl sonra ilk BAGEP ödülleri vermiş olduk.

- Üniversitelerdeki doktoralı mezun açıklarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Genç nesil artık akademisyen olmak istemiyor...

Üniversitelerde insanların hem maddi, hem de manevi olarak rahat çalışıp üretebilecekleri bir ortam sağlanmalı. Fakat bizim üniversitelerimizin yapısından gelen sorunlar var. Birincisi çok hiyerarşik olması, ikincisi her şeyin her üniversitede yapılması. Bütün üniversiteler araştırmacı, öğretim üyesi yetiştirmek zorunda değil. Pek çok üniversite sadece lisans değil, doktora da, master da veriyor. Bu da kaliteyi çok düşürüyor. Bir memuriyet baskısı getiriyor. Bütün bunlar tam da bir akademinin kamuoyu ve hükümetlere danışmanlık yapabileceği konular aslında.

-TÜBA'da iken hükümet tarafından böyle konularda danışmanlık istendi mi? Hayır ama bu sadece mevcut hükümet döneminde de olan bir şey değil. Diğer hükümetler de hiç böyle bir şey istemediler. Türkiye'de siyasetçi ve bürokratların uzmanlık alanlarını uzmanlara bırakmak, uzman kişilere danışmak alışkanlığı yok. Bunun bir nedeni de şu düşünce, "Zaten böyle uzmanlar Türkiye'de yoktur". Bu düşünce hem bir özgüven eksikliği, hem de cehalet. Türkiye'de her şeye rağmen hâlâ belli dallarda iyi bilim yapılabiliyor.

<http://www.hurriyet.com.tr/ik/28387857.asp>